

Pošam māju Ziemassvētkiem. Tendences, idejas, piemēri

Lidija Kirillova

Lai gan visu nākamo nedēļu jau tā knapis dienas gaišums turpinās rukt, ziemas saulgrieži nekur nepalik. Tie atnāks līdz ar Ziemassvētkiem, jo tā ir bijis mūžsen un būs arī šogad.

Tomēr tik ļoti gribas, lai svētku gaišums un prieks ierastos ātrāk. Kā rīkoties? Nekas cits neatliek, kā pamazām post māju Ziemassvētkiem – vilkt no kastēm laukā rotājumus, pārskatīt eglīšu mantu krājumus, pārbaudīt elektrisko gaišmiņu virtenes. Vārdu sakot, ienirt tikamās rūpēs, kas ļauj aizmirst, ka laukā atkal snieg un līdz pavasarim vēl tik tālu. Tāpēc lūkosim, kādas ir šī gada smukumtendences, apkoposim idejas un papētīsim piemērus.

Eglīšu rotājumi modernās krāsās

Speciālisti šogad kā sarunājuši – modē esot dabiski toņi. Arvien pieaugošās organiskās un dabiskuma idejas ir atstājušas iespaidu, kā rezultātā svētku rotājumos iesaka daudz vairāk meža zaļās, tumši zilās, brūnās, pelēkās un citas dabas toņu nokrāsas. Kā saka, savienosimies ar dabu.

Šogad daudziem cilvēkiem būšot nostalgija pēc vecajiem labajiem tradicionālajiem Ziemassvētkiem, kad visa ģimene sanāk kopā, lai svinētu. Pēdējos pāris gados svētkus ir sabojājušas pandēmijas, taču šķiet, ka šoziem nekas netraucēs svinēt tradicionāli. Tāpēc modē arī tradicionālās Ziemassvētku krāsu kombinācijas – sarkans ar zeltu vai sarkans ar baltu. Arī balts un sudrabs ir vēl viena kombinācija, kas ienesīs mājās gaismu un eleganci. Abas krāsas iedvesmo svaigumu un ir viegli kombinējamas ar pārējām – izvēloties tās Ziemassvētku eglītei, veidosies ziemīga, maģiska un izsmalcināta vide. Turklāt sudrabs asociējas ar bagātību un panākumiem.

Interjera dizaineri spriež, ka šogad bieži redzēsīm tādas eglītes, kurās dominēs tikai baltā krāsa. Tam varat izmantot izsmidzināmu sniegu, un balts svētku koks gatavs.

Apsverot, kuri Ziemassvētku eglīšu rotājumi ir vispiemērotākie, jāņem vērā arī citas tendences, kas varētu iedvesmot arī uz jauniem eksperimentiem. Piemēram, ilgtspēja – var teikt, ka tā ir galvenā Ziemassvētku tendence. Vēlams vienmēr priekšroku dot dabiskumam, otrreiz pārstrādājamiem materiāliem un atbilstoši izvēlēties ne tikai eglīšu rotājumus, bet arī galda dekorus vai pat dāvanu iesaiņošanas idejas.

Ļaujiet vaļu oriģinalitātei

Pēc vairākiem izmēģinājumiem pilnajiem Ziemassvētkiem, kurus izbojāja kovids, šogad būs citādi, vai ne? Apsverot, kā izrotāt Ziemassvētku eglīti, nekļūdieties, ja izmantosiet nedaudz sentimentālas idejas. Piemēram, varat izrotāt šo svētku koku ar melnbaltām fotogrāfijām, kurās esat redzami paši un visi mīļie. Ir iespējams pasūtīt caurspīdīgas stikla bumbas, kur iekšā ievietotas fotogrāfijas – omītes, optiņi, mammaš, tēti, bērni, znoti, vedeklas, mazbērni un mazmazbērni. Vārdu sakot, cik nu kuram tā saime kupla. Papildināsiēt šādus rotājumus ar burvīgām lentēm vai modernām, krāsainām svētku virtenēm, un Ziemassvētku eglīte kļūs ļoti īpaša.

Pašu darinātiem rotājumiem ir dvēsele

Ja vēlaties savai eglītei ilgmūžīgus, ar milzīgu pievienoto vērtību papildinātus rotājumus, noteikti der atsaukties mākslinieku acinājumiem piedalīties meistarklasēs. Tādas jau vairākus gadus savā darbnīcā «Piece Of Touch» Preiļos rīko māla un porcelāna meistare SINTIJA BĒRZIŅA.

«Manu eglīti rotā mantas, kas ir kāda taisītas, piemēram, origami un šuvumi, ko man kādreiz dāvināja māsa, pašas gatavotie porcelāna rotājumi. Atbalstu citus māksliniekus un amatniekus. Divus gadus pēc kārtas iegādājos stikla rotas no kādas mākslinieces, kura strādā Ukrainā. Var jau nopirkt eglī, sakārt zelta bumbiņas – būs skaisti, bet nekādas pievienotās vērtības, nekāda sirds siltuma. Ja ir rotājumi ar stāstiem, katru no tiem karinot eglītē, pretī nāk siltums un atmiņas – par cilvēku, par tikšanās brīžiem. Tāpēc mūsu mājās ir raiba eglīte.

Meistarklases rīkoju jau trešo gadu, tieši pirms Ziemassvētkiem. Tā cilvēkiem ir unikāla iespēja ne tikai pašiem pagatavot rotājumus, vēl keramika rada iekšēju mieru. Tagad mantu veikalos ir milzums, īsts trakums ar lētajiem rotājumiem. Tu sapērc, sanes visu mājās un tajā jūklī vairs nevari atrast sevi. Pagājušajā gadā radošās darbnīcas bija klusākas, mazāka cilvēku interese, jo sabiedrība laikam pamazām atguvās no kovida. Šogad interese atkal ir milzīga. Nāk ne tikai vietējie, bet brauc arī no Līvāniem, no Rēzeknes. Bija pat rīdzinieki, kuri uz radošo darbnīcu bija mērojuši tik tālu ceļu.

Nodarbības top dažādi porcelāna rotājumi. Uz tiem var iespiest mežģiņu rakstus, gleznot ar speciālajām keramikas krāsām un izpausies, cik plaši sirds vēlas. Bērni vienmēr ir atvērti, bet interesanti vērot, kā ļauj vaļu fantāzijai arī pieaugušie. Tāpēc darbojieties radoši un dāviniet eglītes rotājumiem dvēseli.»

Rotājumi iekštelpās

Vislabāk svētku sajūtu un noskaņu rada smaržas. Ziemassvētkiem piedien mandarīnu un svaigi ceptu piparkūku smarža. Ja vēl neesat cepeškrāsnī cepuši pirmās piparkūkas, tad svētku sajūtu palīdzēs uzburt paštaisīti Ziemassvētku aromāti. Internētā piemēru svētku aromāta uzburšanai mājoklī ir daudz. Tāpat ziemīgu noskaņu mājoklī palīdzēs radīt svētku dekorī, piemēram, paštaisītas sveces, lampiņu virtenes un ne tikai.

Tā kā nākamais būs Pūka gads, jau Ziemassvētkos varat izvietot atbilstošus akcentņus, piemēram, kādu simpātisku pūka figūriņu. Ja mājās dominē ķiršu, tumši zilās, pelēkās, sulīgi brūnas un zaļās nokrāsas, trāpīsiet tieši desmitniekā. Taču, ja mājās ir bērni, varat izvēlēties arī košākus, rotaļīgākus dekorus – galu galā Ziemassvētki saistās ar vislabākajām emocijām.

Pēdējā laikā īpaši populāri ir sniegotus Ziemassvētkus pārcelt iekštelpās – mājās būs silti, bet sniega baltums atgādinās, ka drīz pie mums būs ieradušies gada skaistākie svētki. Šādas atmosfēras radīšanai būs piemēroti ne tikai balti Ziemassvētku rotājumi, bet arī spilveni, segas vai citi izstrādājumi no mīksta auduma.

Tradicionāli, romantiski, neparasti

Radošo darbu meistare – tā par sevi saka agloniete INTA REČA. Viņas prasmju diapazons ir patiešām neapverams – no lāpu izgatavošanas līdz ziepju vārīšanai, latvisko zīmju skaidrošanai, floristikai un telpu rotājumu izgatavošanai. Šoreiz Inta ieteic, kā rotājamās telpas un vakariņu galds Ziemassvētkos.

«Ja runājam par lauku māju aktualitātēm, tad joprojām modē ir viss dabīgais, noteikti izmantojami linu audumi. Man ļoti mīļš ir galda noformējums, kad galdauta vietā kļāju uz galda brūno cepampapīru, uz kura uzberu kanēli, lieku kanēļa standziņas, anīsa zvaigzītes, smaržīgos piparus, kaltētas apelsīna šķēlītes, LED lampiņas. Pāri visam smukumam lieku caurspīdīgo dāvanu papīru – viss zaigo un smaržo. Protams, ar tādū rotājumu uz galda nevarēs sakraut divdesmit bļodas ar salātiem un cepešiem, ēdiens jāpasniedz porciju šķīvjos. Vēl viens labums – pēc svētkiem nebūs jāmazgā netīrie galdauti.

Šogad galda klājumā ļoti populāri ir amariļļi dažādos traukos, podos, kas dekorēti ar sūnām, ķērpiem, eikalipta vai sudrabegles zariņu. Tādas amariļļu kompozīcijas ļoti ilgi saglabājas.

Intas Rečas foto

Galda kompozīciju veidošanā man patīk parasti koka dēļi, izmantoju tos kā pamatu augstākāiem rotājumiem no svečēm. Edienu pie tāda galda vislabāk pasniegt māla traukus, uz koka paplāstītēm. Līdz ar to telpā rodas siltums un mīļums.

Pilsētas dzīvokļiem šogad ļoti aktuāla ir baltā tēma. Meistarklasēs mācāmiešiem taisīt kompozīcijas ar balto parafīnu, baltiem audumiem, kad galarezultāts atgādina ledus veidojumus. Protams, vajag baltas sveces – garākas un īsākas, apaļas un kantainas, lai kompozīcijām būtu daudzstāvbība. Izmantojiet dažādu toņu baltās bumbas, sniegpārslas, gliterišus, baltus svečturus. Joprojām modē ir mezglājumi.

Šogad man ļoti patīk veidot dekorus, otrreizēji izmantojot materiālus, piemēram, sveces leju tukšās kokosa čaulās. Nopērkami interesanti deglīši, kas nav ierastā aukliņa, bet speciāli apstrādāts koka skaliņš. Ne tikai estētiski skaisti izskatās, bet degot arī mazliet sprakšķ.

Arvien biežāk redzam dzīvokļu un māju ārdurvis, kas rotātas ar vainagiem. Jā, to var darīt, vienīgi jāgādā, lai vainags netraucē durvis virināt. Es gan vainaga vietā uzkarīnu zvanu ar kādu Ziemassvētku simbolu, bet vainagu nolieku istabā, lai pati varu ik brīdī precēties.

Neaizmirsīsim arī senās tradīcijas, kad uz galda lika sienu un pāri klāja galdautu. Tas patiesībā ir Betlēmes simbols.»

Ziemassvētku āra rotājumi

Visbeidzot, pēdējais, bet ne mazāk atbildīgais uzdevums ir izrotāt dārzu un mājas fasādi Ziemassvētkiem. Tieši šie rotājumi mūs sagaidīs vispirms, un tāpēc ir vērts mēģināt.

❄ **Vēl vairāk Ziemassvētku eglīšu.** Nevienam nav teicis, ka jāaprobežojas ar vienu svētku koku – ja gļiti izrotāsi durvis ar mazākām eglīšu versijām, izvietosiet tās pagalmā, jūs nepalaidīsiet garām svētku atmosfēru. Un varbūt būs vēl vairāk dāvanu...

Rotā, lai prieks pašiem un citiem

Kad Preiļos pašvaldība rīko tradicionālo konkursu par glītākajiem Ziemassvētku rotājumiem, laureātu vidū noteikti ir Ēka Raiņa bulvārī 3, kur atrodas zvērinātu tēsu izpildītāju ŽANNAS un INGARA OSIPOVU birojs. Tā piesaista garāmgājēju un braucēju skatus ar košajām lampiņu virtenēm uz fasādes, tematiskajām ainām logos. Tā vien gribas apstāties un aplūkot rotājumus pamatīgāk. Ar ko saimnieki mūs iepriecina šogad?

«Rotāšana sākās jau pirmajā gadā, kad bijām iegādājušies šo ēku,» stāsta Žanna. «Tas likās pašsaprotami, jo atrodamies Raiņa bulvārī, kur tik daudz cilvēku iet garām. Prasījās pēc kaut kā interesanta un gaiša arī pašu priekam. Darba galds ir pie loga, pakatos laukā un redzu, ka cilvēki apstājušies, skatās, fotografē un smaida. Nesen kāda sieviete klauvēja pie durvīm un lūdza atļauju logu dekorācijas un rotājumus apskatīt arī no iekšpuses. Tas ir tik jauki, ka cilvēkiem patīk.

Tematiskus noformējumus veidojam arī valsts svētkos. Ar sarkanbaltsarkanajiem karogiem un svečtēm logos cenšamies parādīt, ka esam kopā ar Latviju. Vasarās veidojam ziedu āra kompozīcijas, mākslīgo ziedu kompozīcijas liekam arī logos. Smejamies, ka mums drīz būs rotājumu muzejs jāver vaļā, jo gadu gaitā savākusies ļoti apjomīga kolekcija.

Šogad, Ziemassvētkiem dekorējot logus, ņemām vērā nākamā gada simbolu – Pūki. To man uzdāvināja brīnišķīgas meitenes no uzņēmuma «DekoArt» Daugavpilī, kuras pašas šuj jaukas mīkstās rotallietas. Starp citu, vienmēr cenšamies iegādāties vietējo meistaru un amatnieku darinājumus. Tagad simpātiskais Pūķis sēž kamanās uz palodzes vienā logā, otrā ir kamanu vilcēji brieži. Trešajā logā piesniedz ciemats ar baznīcu Svētvakara gaidās, bet ceturtajā – svētku prieks ar Ziemassvētku vecīti un laumiņām. Ir bijusi rūķu, žurciņu tematika un daudz kas cits, bet vienmēr logos ir kāds stāsts.

Ziemassvētku augi, ar kuriem rotāt māju

Puansetijas ir klasiskas. Lai gan spilgti sarkanās puansetijas ir populāras gadu desmitiem, ir arī daudz citu skaistu toņu, sākot no krēmkrāsas līdz rozā, atliek tikai saskaņot ar interjeru. Tā kā tie ir ziemā ziedoši augi, tos viegli integrēt Ziemassvētku svētku rotājumos.

Augam jābūt iestādītam podiņā ar caurumu, jo tā noteicēs liekais ūdens. Ja podā uzkrāsies liekais ūdens, tad pārāk lielais mitrums var novest pie sakņu puves. Ieteikums puansetijas laistīt, ieliekot tās kādā traukā vai virtuves izlietnē.

Mazāk pazīstami Ziemassvētku augi ir **amariļļi**, tomēr to lielie trompešu ziedi padara tos par lielisku mājas Ziemassvētku interjera papildinājumu. Ja apnikušas puansetijas, bet vēlies savās mājās skaistu ziedu, kam joprojām ir kāda asociācija ar Ziemassvētku, tad amariļļi būs labākā izvēle.

Šim augam ir raksturīgi lieli zvana vai piltuves veida ziedi, visbiežāk gan dažādos sarkanos toņos, taču novērojami arī balti, dzeltenīgi, oranži, violeti un pat raibi (Ziemassvētkos iesakām tomēr izvēlēties sulīgu sarkano toni). Lai iestādītājā podiņā zieds uzdziedātu arī pēc gada, tam noteikti ir nepieciešams trīs mēnešu miera periods, kurā tiek pārtraukta augsnes mēslošana un augs tiek noglabāts vēsā vietā.

Ziemassvētku kaktusi ir tik skaisti, ka tie varētu pat konkurēt ar eglītes rotājumu skaistumu. Patiesība tāda, ka tie ir vieni no izturīgākajiem svētku augiem

❄ **Virtenes uz mājās.** Veikalos nopērkami neskaitāmi āra virtēņu varianti. Kā tas izskatīsies, būs atkarīgs no jūsu fantāzijas – āra virtenes var apņemt visu māju, no tām var izveidot svētku simbolus vai pat noteiktus uzrakstus.

❄ **Jauni pagalma iemītnieki.** Nekas neizgaismos ar sniegu pārklātu terasi tā, ka to var izdarīt Ziemassvētku gaismās mirguļojoši briedīši, rūķīši un pat Ziemassvētku vecīši kamanās.

❄ **Dekorācija katrā logā.** Ja vēlaties, lai mājoklis šogad izskatītos patiešām īpaši, varat izrotāt visus logus – tad apkārtējie redzēs, ka jūs ļoti gaidāt gada skaistākos svētkus. Tam būs piemēroti vainagi, gaismas virtenes vai pat bērnu papīra griezumai.

Es pati ikreiz sev solos, kā jāpiebremzē tas rotāšanas trakums, bet nesanāk. Kolēģes arī ar to «apļipinājušās», tāpēc, tuvojoties Adventa laikam, ceļam laukā no krājumiem kastes ar rotājumiem un sākam visu no gala, jo skaista un mājīga vide dara labākus arī mūs pašus.»

Biroja Raiņa bulvārī 3 logos šogad rotāja Žanna un Ingars Osipovi, Anita Bortule, Jūlija Trifonova, Vija Pastare, Marita Jonāne un citi

Foto no Z. Osipovas albuma

un var kļūst gadu desmitiem (daži apgalvo, ka tie var dzīvot pat 30 gadus). Lai kaktuss justos labi, tam nepieciešama viegla, irdena un barības vielām bagāta augsne. Augam patīk nedaudz skāba vide, tāpēc lieti noderēs kūdra – galvenais, lai augsne būtu labi drenēta. Gluži tāpat kā citiem augiem, arī Ziemassvētku kaktusam podiņu nevajadzētu izvēlēties pārāk lielu, jo tad augs visus spēkus patērēs, lai podu piesakņotu. Tiklīdz augam sāk parādīties pumpuri, ir svarīgi to nepārvietot un lieki negrozīt, lai pumpuri nenokristu.

Antūrijas atspoguļo klasiskās Ziemassvētku krāsas – sarkano un zaļo. Un tieši šī iemesla dēļ tās tiek sauktas par «ideālo Ziemassvētku ziedu». Telpaugs ir lieliski piemērots galda dekorēšanai neatkarīgi no stila: no grezna un izsmalcināta līdz retro, no minimālistiska līdz romantiskam.

Auga dabiskā vide – mitric tropu meži – jau paskaidro, ka tas ir siltumu mīlošs, tādēļ vēlams, lai temperatūra telpās būtu no +20 līdz +25 grādiem pēc Celsija. Augam nepatīk straujas temperatūras svārstības un caurvējš. Lapas, izņemot pašu ziedu, var regulāri rasināt ar remdenu ūdeni, kā arī tās ieteicams tīrīt ar mīkstu sūkli. Augsne jālaista regulāri, taču to svarīgi nepārlaistīt. Augsnei jābūt skābas reakcijas un trūdvielām bagātai, kurai var pievienot sūnās, rupju kūdu un granti. Pārstrādāt antūriju nepieciešams vidēji ik pēc diviem trim gadiem. Savukārt mēslot tās ieteicams ar ziedošiem augiem domāto mēslojumu.

Izmantoti internetā atrodami materiāli, kā arī sarunas ar meistarklases

MAF Mediju atbalsta fonds
Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.
«Par projekta raksta «Pošam māju Ziemassvētkiem. Tendences, idejas, piemēri» saturu atbild SIA «Vietējā»